

ที่ พณ ๐๓๐๔/๒๓๙๗

กระทรวงพาณิชย์

๔๔/๑๐๐ ถนนพยุหะ ๑

อ. เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๒๙ / ๒๕๕๓ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทาง
๒. องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทาง มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) ว่าด้วยการไม่แพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายสูง (Weapons of Mass Destruction : WMD) กำหนดให้ประเทศสมาชิกมีมาตรการภายในประเทศในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธ WMD ระบบเครื่องส่ง และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหมายรวมถึงสินค้าที่ใช้ได้สองทาง โดยมีระบบควบคุมการส่งออกที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการส่งออก การผ่านแดน การถ่ายลำ และการนำเข้ามาแล้วส่งกลับออกไปของสินค้าที่ใช้ได้สองทาง และต่อมาได้ออกข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ ๑๙๗๗ (๒๐๑๑) ขยายข้อมติข้างต้นอีก ๑๐ ปี จนถึงปีพ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ประเทศไทยมีระบบบริหารการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทาง และมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำระบบดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจภายใต้พรบ. การส่งออกนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ และจัดทำบัญชีรายการสินค้าที่ใช้ได้สองทาง โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๒ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓ มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๒๙ / ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทาง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน และอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศเป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายการควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทางของไทยและกำหนดบัญชีรายชื่อสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ คณะกรรมการฯ ได้จัดประชุมครั้งแรกไปเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และมีมติให้จัดตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำรายการสินค้าที่ใช้ได้สองทางและระบบกระบวนการออกใบอนุญาต โดยมีรองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศเป็นประธาน ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ได้ประชุมพิจารณาเพื่อจัดทำบัญชีรายการสินค้าที่ใช้ได้สองทางอย่างต่อเนื่อง โดยใช้บัญชีควบคุมสินค้าที่ใช้ได้สองทางของสหภาพยุโรปเป็นแนวทาง ซึ่งเป็นบัญชีที่ใช้กันสากล

๑.๓.๒ กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศ ได้ร่วมจัดสัมมนากับสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรปมาโดยตลอดเป็นจำนวน ๒๘ ครั้ง ตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทางให้แก่ภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ คณะกรรมการบริหารการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทางมีผลสิ้นสุดไปพร้อมกับการสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งของอดีตนายกรัฐมนตรี อย่างไรก็ตาม การจัดทำระบบควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทางจะต้องดำเนินการต่อไปเพื่อรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีของข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔)

๒.๒ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในเรื่องการไม่แพร่ขยายอาวุธ WMD โดยได้แสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองในการประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี ในการเสริมสร้างความมั่นคงทางนิวเคลียร์และการต่อต้านการก่อการร้ายที่ใช้นิวเคลียร์ รวมทั้งยังพิจารณาเข้าร่วมโครงการความริเริ่มด้านความมั่นคงเกี่ยวกับการแพร่ขยายอาวุธ WMD ซึ่งการมีระบบควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทางจะเป็นการเน้นย้ำเจตนารมณ์เรื่องดังกล่าวของไทย

๓. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ สินค้าที่ใช้ได้สองทาง หมายถึง สินค้าและเทคโนโลยีที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้งทางพาณิชย์และทางสงคราม เช่น เส้นใยคาร์บอนสามารถใช้เป็นวัสดุทำโครงไม้เทนนิส แต่ก็สามารถนำไปใช้ผลิตชิ้นส่วนขีปนาวุธหรือและเครื่องเหวี่ยงก๊าซได้ สารโปแตสเซียมไฮยาไนด์สามารถใช้ทำความสะอาดโลหะและสกัดสินแร่ แต่ก็สามารถนำไปใช้ผลิตอาวุธเคมีได้ เป็นต้น

๓.๒ ประเทศพัฒนาแล้วโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่น ต่างพยายามผลักดันให้ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งไทยมีระบบควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทางที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ความร่วมมือกับประชาคมโลกในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธ WMD ซึ่งปัจจุบันประเทศอาเซียนหลายประเทศ อาทิ เวียดนาม อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ อยู่ระหว่างการจัดทำระบบควบคุมการส่งออกฯ ล่าสุดมาเลเซียได้ประกาศบังคับใช้กฎหมาย Strategic Trade Act ไปเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔ ถือเป็นอันดับที่สองในกลุ่มประเทศอาเซียนรองจากสิงคโปร์ที่มีระบบควบคุมการส่งออกฯ

๓.๓ การมีระบบควบคุมการส่งออกฯ จะมีผลดีต่อไทย ดังนี้

๓.๓.๑ ช่วยป้องกันการให้ไทยเป็นประเทศส่งผ่านสินค้าที่ใช้ได้สองทางไปยังผู้ขายปลายทางที่มีความเสี่ยงในการนำสินค้าไปผลิตอาวุธ WMD และส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งที่มีการเชื่อมโยงการส่งออกสินค้าไปสู่ทุกภูมิภาคทั่วโลกได้

๓.๓.๒ สนับสนุนการขยายการลงทุนการผลิตสินค้าที่ต้องใช้เทคโนโลยีระดับสูงจากต่างประเทศมายังไทย โดยการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศผู้ลงทุนว่าไทยสามารถควบคุมการส่งออกสินค้าและเทคโนโลยีดังกล่าวต่อไปยังประเทศที่สามได้

๓.๓.๓ ช่วยให้การนำเข้าสินค้าและเทคโนโลยีระดับสูงเพื่อใช้พัฒนาประเทศต่อไป
เป็นไปได้อย่างขึ้น

๓.๔ ไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการไม่แพร่ขยายอาวุธ WMD อยู่ภายใต้กฎหมายของ
หน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

๓.๔.๑ พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป้อนกราชอาณาจักร ซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์
และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พ.ศ. ๒๔๙๕ และพระราชบัญญัติการควบคุมการส่งออกป้อนกราชอาณาจักร ซึ่ง
อาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ ควบคุม กำกับ ดูแลการส่งออกสินค้า
อาวุธยุทธภัณฑ์ทางการทหาร โดยมีกรมการอุตสาหกรรมทหาร กระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยงาน
รับผิดชอบ

๓.๔.๒ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ควบคุม กำกับ ดูแลการส่งออก
สินค้าสารเคมี โดยมีกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กรมวิชาการเกษตร กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

๓.๔.๓ พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ควบคุม กำกับ ดูแล
การส่งออกสารชีวภาพ โดยมีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

๓.๔.๔ พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ควบคุม กำกับ ดูแล
การส่งออกวัสดุต้นกำลัง (ยูเรเนียม ธอเรียม) วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ (พลูโตเนียม ยูเรเนียม ๒๓๓ หรือ ๒๓๕)
และวัสดุพลอยได้ (วัสดุกัมมันตรังสีทุกชนิด) โดยมีสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

๓.๔.๕ พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ (ฉบับที่ ๓) ควบคุม กำกับ ดูแล
การส่งออกเครื่องวิทยุคมนาคม โดยมีสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และ
กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

๓.๔.๖ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๙ กำกับดูแลการนำเข้า การส่งออก
การผ่านแดน การถ่ายลำ และการนำเข้ามาแล้วส่งกลับออกไป รวมทั้งตรวจสอบให้การใช้ใบอนุญาตที่
ออกโดยหน่วยงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้อง โดยมีกรมศุลกากร กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงาน
รับผิดชอบ

๓.๔.๗ พระราชบัญญัติการส่งออกป้อนและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่ง
สินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ สามารถใช้เพื่อออกประกาศควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทางที่มีได้อยู่ภายใต้
การกำกับดูแลของหน่วยงานอื่น โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ ในเรื่องกำหนดชนิดสินค้าที่ต้องขอ
อนุญาตในการส่งออก ในกรณีที่จำเป็นหรือสมควรเพื่อความมั่นคงของประเทศ โดยมีกรมการค้า
ต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการบริหารการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สอง
ทางมีความสำคัญและจำเป็นในการจัดทำระบบควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทางของไทย เพื่อป้องกัน
การแพร่ขยายอาวุธ WMD และเป็นไปตามพันธกรณีของข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ
ที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) จึงขอให้คณะรัฐมนตรีโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการ
ส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทางขึ้นใหม่ โดยมีรายละเอียดปรับเปลี่ยนจากคณะกรรมการเดิม ดังนี้ (รายละเอียด
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๔.๑ ประกอบด้วยกรรมการจำนวน ๒๓ คน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นรองประธานกรรมการ และอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศเป็นกรรมการและเลขานุการ รวมทั้งเพิ่มอธิบดีกรมวิชาการเกษตรและเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติร่วมเป็นกรรมการ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ ปรับกรรมการจากระดับรัฐมนตรีเป็นปลัดกระทรวงสำหรับกระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

๔.๓ ปรับอำนาจหน้าที่ให้ครอบคลุมการดำเนินการที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

๔.๔ สำหรับการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยเบิกจ่ายจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้ตรวจสอบองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่เสนอแต่งตั้งแล้วเห็นว่าสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญทรง เตริยาภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๔๘๔๐

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๔๗๓๖